

AKR
KAR

niğde

HALKEVİ

Sayı : 4

1. Teşrin 1934

Yıl : 1

1934

Kemal

« Akpınar » da

‘ İlahımızın idealine ve Halkevi programının gösterdiği kültüre
yğun olan yazılar neşredilir . Yazıların mümkün olduğu kadar ana
diliyle işlenmesi birinci dileğimizdir .

Mecmuaya konmıyan yazılar geri verilmez.

içindekiler

Bir yaş daha	:	H. Avni	Bey
Son güz manzarası (Şiir)	:	E. Sabri	»
Kanunu medenimize göre Aile ve kadının ehliyeti hukuku	:	Mukadder Baha	H.f.
Gözler (Şiir)	:	Derleyen M. Zeki	Bey
Nigde Tarihi	:	M. Zeki	»
Orta köylü Halk şairi Tahiriden parçalar (Şiir)	:	M. Orhan	»
Halkiyat : Nigdeli Zatî; hayatı ve divanı	:	M. Zeki	»
Rubaiyat	:	A Rasim	
Yıldızlar	:	N.	
Çelik kartallar	:	E. Sabri	

İmtiyaz sahibi : Eczacı Naim Osman, Umumî neşriyatı idare eden
Muallim Cevat

Niğde'de Vilâyet Matbaasında basılmıştır

AKPINAR
Niğde Halkevi Mecmuası

Bir yaş daha

Cumhuriyet, on birinci yılındadır. Verimli bir yoldan genç, dinç bir geleceğe doğru koşu koşu gidiyor. Yaşayışının pürüzsüzlüğündeki genişlik Cumhuriyeti on bir senede aklın alamıyacağı kadar serpiştirmiş, gelişmen yapmıştır.

On bir yaşındaki bir yavrunun le-
reddüillü sendeleyişlerini, şuurlu, iş be-
cerme çağlarını çoktan aşmış, olgun,
yararlı, bir yürüyüşe çevirmek ancak
Türkün kabiliyetlerinden umulan bir
gizlilik, ve hem de dünya tarihinde
yalnız Türk milletinde görülmüş bir
şeydir.

Dünyanın diğer her parçası başka başka ağırlıklar altında en fena günlerini yaşarken, Türk, Türklük, Tü rkün Cümhuriyeti ömrünün en kaygı- suz günlerini yaşıyor. Zaten Tükkten umulan şey de yıkıntıda güllük çiçek- lik, yokluktan varlık, olmazdan oluru yaratmaktır. Türk beceriklidir, yapı- cıdır, doğruyu görür, 'iyiyi düşünür bir ulustur . Bu iyiliklere yön vere- cek, Başkanlara katıldığı her devirde Türk, dünyaya parmak ısırtacak bir güç olmuştur. Bu değişimde de böyle dir . Zaten değişimin yaşaması, değişim olabilmesi için Başkanlarla ulus arasında tam bir anlaşış, değişİ- me verilecek yönlerin budunun ihtiya- cına uygun, değişim yapan budunların doğru düşünceli, kavrayışlı olması şarttır.

On senelik değişim yaşayışımızın hangi kılığından bakarsak bakalım, Türk başkanları, Türk yaşayışı, Türk ulusu için göksü kabartacak görünüşlerle karşılaşırız.

Bir kerre tarihin hiç bir gününde Türk ulusunun başına ve budunun ihtiyaçlarına uygun değişim yönlerini bu günkü kadar doğrulukla düşünen, bulan, yapan başkanlar gelmemiştir. On bir senelik Cümhuriyet, başka ulusların yüzlerde başardığı işleri başarmış, Türkün düşüncesünü, içini, akilları durduracak kadar yüceltmıştır.

Türk budur, yücelen bu içi ile başkanlarının her gösterdiği yola-doğru düşüncesi, inancı, güvencinden güç alarak - koşa koşa gitmiş, hiç arkasına bakmamış, geleceğinin aydınlık yeşilliklerine ulaşan sarp yamaçları aşmağa koyulmuştur.

Değişimlerini senelerce evel yapmış
başka ulusların içlerinde, hâlâ geriye
doğru bakışlar, dönüşler, sendeleyişler
olduğu halde Türk budunu sarsılmak-
sızın geleceğine koşmuştur.

*Bu, Türk başkanlarının kalbini
Türklük duygularının sarmasından,
Türk budununun benliğini de büyük-
lerinin kaplamasındandır.*

Bu sarmaş dolaşlık bize yolumuzun en sarp bayırlarını yorulmaksızın, düşünmeksizin aşiverecek gücü vermiştir. İşte yaptıklarımızın büyüklüğünün iç yüzü !

Türk ulusu, değişim yolunda ülküsünü iyice anlamış ve bilmiştir. Onu bu yoldan alıkoyacak tek bir düşünce,

geriye baktıracak hiç bir iç kıcığı yoktur . Bundan değil korkmak, akla getirmek bile gülünçtür .

Hiç bir ulusun değişim yoşayışında geçmişini bu kadar çabuk unutmaz, geçmiş yaşayışında benimsemiş benliğine bu kadar acıması, yapılan işlerine bu kadar koşması görülmüş bir şey değildir.

Cümhuriyetimiz, Saltanat ile karşı karşıya gelirilecek, ölçülecek tek bir benzerlik taşımaz. Cümhuriyet yapıcılık, inandırıcılık, yürütücülük, becericilik iyilikleriyle süslenmiştir, Saltanat ise yıkıcılık, inandıramamazlık, beceriksizlik gibi budunların ömrünü kemiren kötülüklerle çirkinleşmiştir .

Ne hacet, Saltanatın asırlarda kazdığı uçurumları Cümhuriyet tek (10) un sayıları içinde doldurmuş, düzeltmiştir. İşle, Saltanatın yıkıcılığına bile meydan okuyan Cümhuriyetin yapıcılık gücü!..

Türk ulusu; yapacak işin ap açıktır. Hiç durma, sana gösterilen yollara koş, atıl hiç bir tiken ayağına batmasın.. Hiç bir düşünce hızını kesmesin, çılğınca koş..

Türk genci, senin de ülkün bellidir. Sana armağan olan cümhuriyetin yine sana emanet olduğunu aklından çıkarmal!..

Bu vazifeni hatırlayıp bütün içini sarsın, bütün benliğini kaplasın.. Cümhuriyete uzanacak eller hemen kırılсын, aykırı düşünecek bütün beyinler hemen çürüsün..

Bu uğurda kanın mı lazım.. korkma ver!.. Çünkü önünde kurban olunmağa daha lâyık başka ne var...

Yaşasın Cümhuriyet, yaşasın Cümhuriyetin başları, yaşasın Türklük!...

II. Avni

Son güz manzarası ...

Rüzgârlar'öksürür kâh kısıp,boğuk;
Sarmış yamaçları sis, duman, soğuk,
Dağların başında bir beyaz kavuk
Dayanmış göklere eceyiz deye !..

§

Ağaçlar giyinmiş sarı basmayı,
Kuyular boğazdan atmış tasmayı,
Dolmuş beline ince asmayı,
Övünür serviler yüceyiz deye !..

§

Pek çoktan boylamış kuşlar sılayı,
Dökülmüş göklerin mavi kalayı,
Bulutlar bir sürü öksüz alayı,
Ağlıyor ovaya niceyiz deye !..

§

Camlarda sızlarken acı duyğudur,
Ürperdi ufukta gizli uyuklar,
Karışık rüyaya benziyor sular
Erkenden kararmış gecemiz deye...

E. Sabri

Kanunu Medenimize göre aile ve Kadının EHLİYETİ HUKUKİYESİ

I

Muhtrem hanımefendiler ve bey efendiler :

Hayatımda ilk defa böyle değerli bir kitle huzurunda söz söylemek şerefine nail oldum . Ufak tefek kunsurlarım olacağı tabiidir . Bu itibarla muhterem dinleyicilerimden mazur görmelerini istirham ederim '

Mevzuum « Türk kanunu medenisine göre aile ve kadının ehliyeti hukukîyesi » dir . Bu mevzu oldukça dağınıktır . Daha mahdut ve muayyen mevzular üzerinde işleyerek söz söylemek te kabil olabilirdi . Bu dağınık mevzu intihabıma sebep, evvelden beri tasavvur ettiğim bu mevzuda iltisak noktalarını vücade getirmek ve zaman geçtikçe üzerinde işlemek, aynı zamanda bazı kadınlarımızın bu husustaki yanlış bilgilerini imkân nisbetinde ve kendi kabiliyetim derecesinde hakikata iysâl etmektir .

Yeni kanunlarımızın ruhunu kavramayan hanımlarımızla şantaj yapmak arzusunda bulunan gençlerimiz ve fazla feminist görüşlerimiz kanunların kadınlara tanıdığı olduğı hukuktan daha fazlasına kendilerini ve kşrsısındakini inandırmaya çalışıyorlar . Halbuki munsifane ve hakbinane bir görüş bunun hiçte fazla izama değri olmadığını ve vazın kanunun ince bir görüşle tes-

bit ettiği ahkâmın hakıktı hale de uygun bulunduğu meydana çıkarak anlaşılacaktır .

Biliyorsunuz ki Türk inkılabı siyasî, idarî, malî, askerî sahalara münhasır kalmayıp bilhassa ve hukukî sahadada kendin göstermiştir .

Bugünkü kanunlarımız {medenî milletimizin ihtiyaçlarına tekabül edecek tarzdadır . Cümhuriyet hükümetimizin bu feyizli teşebbüsünden evvel efrat arasındaki medenî münasebetleri idare ve tanzim eden ve zamanın ihtiyaçlarına tekabül eden kanunlarımız yoktu .

1293 Tarihinde mevkî meriyete vazolunan ve hükmü kanunu medeninin neşrine kadar cari olan (mecellei ahkâmı adliye) natamam bir kanundu . Hukuku medeniyemizin ihtiva ettiği en mühim kısımları alehusus hukuku aileyi, hukuku irsiyeyi bu kanun ihtiva etmekte idi . Bu gibi mesailde ahkâmı şeriyeye yani Kurana, Hadise, kütübü fıkıheye muracaat olunmak idi . Mecellede şahsa ve şahsın hukukuna dair hükümler de noksandı . Meselâ şahsın ismi, ikametgâhı, ahvâli şahsiyesi, gaipliği ilah.. Gibi meseile ve hükmî şahıslara dair mecellede ahkâm mevcut değildi .

Şu halde mecellede ne vardı ?

Mecelledeki ahkâmın hemen hepsi akitlere ve vecibelere inhisar etmekte idi . Fakat bu ahkâm artık eskimiş ve zamanın ihtiyaçlarına tekabül etmekten çok uzak kalştı .

Medeniyetin ilerlemesi, ihtiyaçların da tenevvuunu ve çoğalmasını mucip olmuştur . Bu çoğalan ve değişen ihtiyaçlar karşısında fertlerin hukukî münasebetlerini mecellenin

mahdut ve eskimiş kavaidi ile idare ve tanzim etmek imkânı kalmamıştır. Bu zaruret yeni bir kanunu medenî tedvinini lâzım kıldı. Meşrutiyet devrinde atılan adımlar akim kalmış ve nihayet yeni bir kanunu medenî tedvinini Cümhuriyet hükûmetine müyesser olmuştur.

Hukukî inkılâbı, siyasî inkılâpların bir neticesi addeden ve hatta Cümhuriyetin müeyyedesi olaraak kabul eden hükûmetimiz milleti yeni kanunlarla teşhiz ve medenî ihtiyaçları tatmin etmeği ehemmiyetli bir vazife telâkki etmiştir.

Yeni kanunu medenimiz garp kanunlarından en yenisi ve en mükemmellerinden birisi olan İsviçre kanunu medenisinden iktibas edilmiştir.

Bu kanunun ihtiva ettiği esaslar bütün garp kanun medenilerinin istinat ettiği bir takım esasatı umumiyeye müstenittir ve mecellenin koyduğu esaslardan tamamiyle farklıdır. Kanunu medenimizin İsviçre kanunlarından hemen aynen iktibas edilmiş olması bizim ihtiyaçlarımızı tatmin edemiyeceği fikrini uyandırmamalıdır. Alman kanununun tedvinini sırasında Fihtenin ayağa kalkıp mecliste arkadaşlarına hitaben folks Gayst deyerek (kanunların yeşil masa başında yapılamıyacağı bilakis halkın ruhundan istidlâl edileceği) hakkındaki iddiası bugünkü telâkkiyatı hukukiyeye göre kısmen şiddetini kaybetmiştir.

Bugün medenî milletlerin beynelmilel iktisat çerçevesi içerisinde kaynaşmış olmaları ihtiyaçları da birleştirmiş olduğundan Alman, İsviçre yahut italyan kanununun Türk heyeti içtimaiyesine tatbiki mahzurlu

telâkki edilmemekte bilakis faide mülâhaza olunmaktadır. Hukukta husule gelen vahdet beynelmilel münasebatın bir neticesidir.

Bu itibarla muhtelif memleketlerde tatbik olunacak hukuk kaidelelerine ufak tefek farklarla aynı olması lâzım gelmekte.

Şimdi yeni kanunu medenimizin ihtiva ettiği umumî esaslarla eski hukukumuzun esasları arasındaki mühüm farkları söylüyorum.

1 — Yeni kanunumuzun koyduğu kaideler din mülâhazalarından tamamiyle ayrı, içtimai ve iktisadî bir takım ihtiyaçların mahsulüdür bunun içindirki yeni kanunumuz laik yani lâdinî bir esasa istinat eder denmektedir.

II — ikinci fark kanunu medenimizin sekizinci maddesinde göze çarpar.

Bu maddede medenî haklardan istifade noktai nazarından eşhasa müsavatı tanıtılmıştır. Medenî hukuk istifade salâhiyeti bir hakka sahip olabilmek iktidarı kanunisidir. Bu salâhiyeti şahısla beraber doğar onunla beraber yaşar ve birlikte şahsiyet bulur.

Kaide bu olmakla beraber eşhas arasında hilkaten mevcut farkları nazarı dikkate alarak kanun hakiki müsavatı temin edebilmek için bazı kimseleri bazı medenî haklara malik olmak salâhiyetinden mahrum etmiş ve sureti zahirede bir müsavatsızlık göstermiş gibidir. Fakat hakikatı halde bir adalet hükmünü tatbik etmiştir.

Yeni kanunu medenimize göre kadınlara erkek arasında müsavat vardır. Tevarüste veya nikâh rabı-

— Gözler —

4

*Bu meral bakışın ey peri suret
Çok açlı baırunda yâre gözlerin .
Bilmem ahumdur, Yoksaki afel?
Yakar baktığını nâre gözlerin .*

**

*Birdem şivelenip mestane süzer.
Tiği gamzelerin gönlümde gezer,
Bir gez iltifalla eylese nazar,
Eder bu derdime çâre gözlerin .*

**

*(Emrah) ı âlemde bikarar etti,
O nihan aşkını aşikâr etti ,
Aklımı fikrimi tarumar etti ,
Filne bakışların, kare gözlerin .*

Erzurumlu Emrah

Derleyen : M. Zeki

tasını bozabilmek hususlarında erkekle kadın arasında fark kalmamıştır. Halbuki eskiden nikâh rabıtalrı erkeğin arzusile ve en küçük bir sebeple bozulabilirlerdi.

Yine eski kanunun miras hükümlerinde ve şahadet haklarında kadınlara erkekler derecesinde hukuk tanınmamıştı.

Yeni kanunumuzda erkeğin lehine ve kadının aleyhine görülen bazı farklar vardır. Bunlar kadının hilkaten mevcut olan sınıf ve bazı içtimai düşüncelere müsteniden vazeldir. Ezcümle kanunu medeninin 21 inci maddesinde şöyledir :

(Madde 21 — Kocanın ikametgâhı karının, ana ve babanın ikametgâhı, velâyetleri altında bulunan

çocuğun ve mahkemenin bulunduğu bir vesayet altındaki kimsenin ikametgâhı addolunur .

İkametgâhı belli olmayan kimsenin karısı, veya kocasından ayrı yaşamağa mezun olan kadın kendisine ayrı bir ikametgâh ittihaz edebilir .)

Şu hale göre evli kadın kocasının ikametgâhında mukim olup kendisine müstakil ikametgâh tayin etmek hakkını haiz değildir.

Bundan başka kanunu medenimizin 88 inci maddesi evlenmeye ehliyet hususunda kadın ile erkek arasında yaş farkı gözetmiştir .

95 inci madde dul veya boşanan veya evliliğinin butlanına hükmedilen kadını tekrar evlenmesi için serbest bırakmamış iddet, denilen bir müddetin mururiyle takayit etmiştir. Halbuki erkek boşandığı gün bir başkasiyle evlenmekte serbestir .

Kanunumuzun bir çok yerlerinde medenî haklardan istifade noktasından erkekle kadın arasında bu gibi farklar göze çarpar .

Kezalik 598 inci maddede hakim müteveffanın mirasını taksim ederken bazı serait dahilinde araziye erkek evlâtlara tahsis edeceğine söyler .

Müsavatsız gibi görünen hallerden bir kısmı da küçüklerle büyükler, mümeyyiz olanlarla olmayanlar arasında medenî haklardan istifade hususunda fark gözetilmediği noktasında görülür. Fakat bazı medenî hakları istimâl ve istifade etmeğe küçükler veya mümeyyiz olmayanlar sahip değildirler .

Hukuku siyasiyeden istifade istisna edildiği takdirde yerlilerle ecne-

biler arasında fark gözetilmemiş olması keyfiyeti de müsavatsız gibi görünen hallerden sayılabilir. Bu misaller daha ziyade teksir edilebilir. Vazı kanun vehleten müsavatsız gibi görünen bütün bu halleri ince bir tetkik sözgecinden geçirdikten sonra bilakis müsavat esaslarına uygun olarak tesbit etmiş bulunuyor.

III — Kanunu medenimizin istinat ettiği mühim esaslardan üçüncüsü de Hurriyeti esayış, hurriyeti şahsiye ancak umumun menfaatleri ve umumun intizamı düşüncesiyle bazı tahdidata tabi tutulmuştu. Fakat kanun bu tahdidatın daimi bir mahiyet almasına mani olacak hükümler koymuş ve bir zamanla mukayyet olmak şartile tecviz etmiştir ezcümle borçlar kanununun 343 ncü maddesinde tesbit ettiğim hüküm :

Hürriyetin hayat müddetince devamına mani olmak gayesine müstennittir. (*)

Bu esaslardan maada serbestii mukavelât ve ferdî mülkiyet gibi mühim esaslar da kanunu medenimizin yenilikleri meyanında zikre şayaudır.

Yeni kanunumuz hakkında verdiği şu kısa izahattan sonra asıl mevzuum olan (kanunu medenimize göre aile ve kadının ehliyeti hukukiyesi) bahsine geçiyorum. Burada daha ziyade karı koca münasebetlerinden bahsedeceğim.

Konferansımı hazırlarken muhterem hocam Samim beyfendinin not-

(*) Madde 343 — Bir hizmet akdi, bir tarafın yaşadığı müddetçe yahut 10 seneden fazla için yapılmış isede işçi bunu 10 sene geçtikten sonra her zaman ve bir aylık bir ihbar müd etine riayet şartile tazminat dahi vermeksizin feshedebilir.

lariyle Mustafa Reşit beyfendinin şerhi ve Ankara hukuk fakültesi profesörlerinden Tefik Kâmil beyfendinin notları ve yurt ve hukuk fakültesi profesörlerinden Leon Dökünün ve profesör Süzer Halin eser ve makalelerinden istifade ettim. Binaen aley bu husustaki mutalealarım indi olmaktan ziyade ilmi ve hukuki esasata istinat etmektedir.

AİLE

Aile tabiri vasi manada nikâh ve rabitalarını yikdiğerine bağlı olan şahısların heyeti mecmuası demektir. Hususî manada aile :

Reis ailenin muaveneti ve onun idaresinde olmak üzere bir çatı altında yaşayan kimselerdir.

Aile hukuku bilhassa bu rabitalarla bağlı şahıslar arasındaki hukuki münasebetleri ihtiva eder.

Aile bir milletin nüvesidir. Aileler tereddi ve inhilâla uğrarsa bundan bundan bütün heyeti içtimaiye mutazzarır olur. İyi aileler iyi ve namuslu adam yetiştirir. Bilgili aile daanın, terbiyeli ve cemiyeti için müfit evlât büyütür. Bu sebebledir ki aile müessesesinin içtimai bir ehemmiyeti vardır.

— Sonu var —

Mukadder Baha

Niğde Tarihi

Niğdenin

— İLHANİLERE GEÇMESİ —

Niğde Valisi Hatır oğlu Şerefettin Mes'ut ve kardeşi Ziyaettinin ısyanı Anadolu'da bir gaile, olmuş bu münasebetle araya giren Mısır Meliki ile Moğulların yaptıkları harpte Moğolların zayıtı Niğde ve civarının ehemmiyetini artırmıştı.

1277 de Pervane Süleyman bin Alinin Abakahan tarafından katli üzerine Anadolu'da dolayisiyle Niğdede esayış büsbütün bozulmuştu. Bu asırada Anadoluya gönderilen yedi moğol aşiretinden birisi de Niğdenin idaresine memur edildi. Diğer bütün Selçuk ülkeleri gibi Niğde de Moğolların hakimiyetine girmiş oldu. Abaka hanın yerine geçen Ahmet han anadoluyu ikiye taksim ederek garp kısmını Gıyaseddin Keyhusrev .2. ye şark kısmını da Gıyaseddin Mesut .2. ye vermek suretile bu gürültülerini artırmış oluyordu. Ahmet hanın Tebrizde asılması üzerine yerine geçen Ergun han kardaşı Kongurtay katlinde alâkadar görerek Keyhusrev .2. - yi Erzincanda idam ettirdi. Gerçi Selçuk tahtı yalnız Mesut .2. nin elinde kalmış ve bu hal on iki sene kadar devam etmiş isede Mesut .2. hiç bir şeye karışmazdı. Köse dağı mağlûbiyetten sonra İlhanilerin mandasına geçen Selçuk idaresinde bir mevcüdiyet ve kuvvet kalmamıştı. Anadolu İlhanilerin merkezden gönderdikleri Emîrlar ile yine İlhanilerin emellerine hizmet et-

mek üzere seçilen Selçuk beyleri tarafından müstereken idare olunurdu. Anadolu'da sonsuz zulümlere meydan açan bu karışık devirde yukarıda yazılan yedi moğol aşiretinden birinin sergerdesi olan Songur ağayı Niğde beyi olarak görüyoruz.

Anadolunun bazı taraflarında moğol mezaliminden kurtulmak için Selçuk idaresinden alakasını kesip kendi beyleri etrafında toplanarak küçük, küçük beylikler teşkiline çalışan Türklerin yanında Baltu gibi İlhani beyleri de Selçuk hükümdarlığına göz dikerek İlhani hükümdarı Ahmet hanın yerine geçen Gazan Mahmut hana ısyan ediyordu. Güclükle bastırılan bu ısyanda zavallı Mesut .2. de alâkadar görülerek hapis edildi. 1297

Yerine tayin edilen Alaeddin Keykubat .2. gayretli ve faaldi. Fakat iş işten geçmişti. Keykubat Anadolu'nun garbinde ısyan eden küçük teşekküllerle uğraşırken bu sefer de Moğol beylerinden Sülemiş ayaklandı. Anadolu'yu kastı kavurdu. Ve Selçuk tahtını elde etti. Gazan han kuvvetli bir ordu ile geldi. Sülemiş Erzincan önünde mağlup etti. Alâeddini Keykubat .3. ü ikinci defa hükümdar ve kendisine damat yaptı. (sene 1299)

İkinci hükümdarlığı zamanında etrafındaki zulümlere iştirak eden Keykubat .3. çok geçmeden azledildi. Yerine mes'ut .2. 1302 senesinde ikinci defa hükümdar ilân edilmiş ise de Anadolu'nun malî varidatı İlhanî beylerinin elinde olduğu için Mer'ut .2. zaruret içinde öldü. Bunun üzerine Gazan han Anadolu'yu kendi ümerası ile idare etmeye baş-

ladı. Fakat asayiş yine düzelmedi. Zira gelen moğol ümerası yerli beylere fazla tahakküm ediyordu.

Gazan hanın yerine geçen Mehmet hudabende bu tezebzübe nih yet vererek 1303 te Anadolu umumî Valiliğini teşkiletti. İlk gönderdiği Vali (Emir irinç) in Aksaray beyi ile uğraşmaklavakti geçmiş, müessir olamayacağını anlayınca oda zulme ve servet yapmaya başlamıştı.

Bu sıralarda Anadolunun hatırı sayılır ümerası arasında ismi geçen Songur ağa sayesinde Niğde nisbeten rahat yüzü görmüş ve Huda-bendenin yerine geçen oğlu Eb Sait Bahadır han zamanında Anadoluda yapılan bir çok hayırlı eserler arasında kendi ismiyle anılan Songur bey Camisini yaptırmıştır. Resim (1)

Bu mabet Anadolunun âbideleri içinde heyeti mecmuasının vaziyeti, tezyini teferruatının hususiyeti ile en çok dikkati çekenlerdendir. Bu yüksek sanat eserini etrafıca gözden geçirdikten sonra tekrar (Niğde tarihi) seyrine geleceğiz.

§

Niğdeli tarih severlerin rivayetine göre Camiin dönen kubbesi çatlamış ve mesnetlerine oturmuş ve uzun müddet metrük kalmış iken milâdî 18 inci asır ortalarına doğru komşu mahalleyi toprağa beraber eden büyük yangın Camiyi de sarmıştır.

Yangının izleri şark tarafında açıkça görülebilir. Bu cephede bilhassa duvarın yüksek kısmındaki taşlar kireç halini almış, orta cemaat yerini örten kubbelerle iki minaresinin hiç hayrı halmamıştır.

İşte bu ananeye ve M. Gabriyelin tetkikatına ve bu gün seçile bilen

teferruatına bakarak Camiin bugün mevcut olmayan ilk vasıflarında bulmak mümkündür :

Şark tarafındaki methalin şimal ve cenup yanlarında Sivas ve Erzurumdaki çifte minare yükseliyordu. Bu minareler çatıların hizasından yıkılmış ve gövdelerinden de eser kalmamış isede camiin iç tarafından bu minarelere çıkılan merdiven ve kapılar bellidir. Cenuptaki merdiven kapısı tıkanmış, fakat şimaldeki yeni minareye çıkmak imkânını vermektedir. Binaenaleyh yeni minare, eskisinin kaidesi üzerine yapılmıştır.

Orta cemaat yeri de baştan başa dört kubbe ile örtülmüştü. Cenubuşarkı ve şimali şarkı köşelerinde kubbelerle ait izleri de görebiliyoruz. Yalnız kubbelerin iç yüzünde hangi çeşit mimarî tarzı kullanılmış olduğunu tayine kâfi vesika kalmamıştır.

Binanın karakteri iç tarafında da esash surette bozulmuştur.

Evelee orta cemaat yeri kubbelerin istinat ettiği iki sıra sütunlarla (1) üç geniş ve gayri müsavi kısma ayrılmış idi.

Bu sütunların Nevşehirde İbrahim paşa camiine nakledildiği rivayet edilmektedir.

1848 senelerine doğru cami tamir edilmiştir. (1) Tamirden sonra kubbelerin istinat noktalarına ağaç direkler dikilmiş ve üzerleri mermer siva ile sıvanmış yeniden kubbe yapılmıyarak duvarlar kornişten yukarı yükseltilerek üstü toprakla örtülmüştür.

[1] Yangından bir kaç sene sonra Camiin tekrar tamir edildiğini Niğdeli Zati, hicri 1264 tarihli bir methiyesinde uzun uzadıya anlatmıştır.

Methiye şöyle başlıyor :

Resim (1) Songur Camii Şimal kapısı

*Enroldu kudretten erdi inayet
Şadı handan olup gül Sonğur Cami
ve :*

*Yetiştı Lokman onu'du yara
Müşkü dertlerine bulundu çare*

*Cami o zamanın eşrafının yar-
dımı ile tamir edilmiştir.*

Yardımlı dokunanlar :

*Elhaç Osman ef. Hacı Yakup ef.
Fertekli Hacı Ahmet ef. Ermenaki
Müfti hoca, Hacı hoca, Hüdayi oğ.
Abdullah ef. Hafız oğ. Saraç oğ.
Alay beyi oğulları, Hacı Fazlı, Yüz-
başı ağa, Bölük başı oğlu.*

Nihayet :

*Imam Ali efendi kaya başında
Lütfüne yetiştı orta yaşında*

*Beyti ile mahallî hayır sahiplerini
kaydettikten sonra Müsellim ağaya
ve Maden eminine geçiyor :*

*Müsellim ağaya eyle himmeli
iki cihan içre arta rif'atı*

*Adaletle benzer Nuşirevana
Sahaveti dönmüş abı reana*

Ve :

*Nusrelle ersin Maden emini
Hak ana versin eshabı yemini*

*Mutî bey zade tamir işinde usta
başdır :*

*Mutî bey zadedir hem usta başı
Altı nişangâha düşürdü taşı*

*Camiin tamiri ikmal olunmuştur.
Yeni şeklini anlatıyor :*

*Siyah benler dökün beyaz gerdana,
Zeliha gibi çıkıverdin meydana.*

*Minaren ser çekti semaya karşı,
Fevkında melekler seyredir arşı.*

*Bu camiye mesken olan Niğde tas-
viride enfestir .*

Ortaköylü şair

TAHİRİNİN PARÇALARI

*Yörü sadakatsız, mürüvvetsiz yar
Büktün kametimi dal ettir, yörü.
Gzlice s r'arım ettin aşikâr
Beni dürlü, cürlü hal ettir, yörü .*

*Kimseler sevmes'in zamane yarı
Effayamı sandın bülbülün zarı,
Akibet korkar iken ayrılık narı
Getirip başıma mal ettin, yörü .*

*Senin için girdim türlü boyığa
Çeşmim yaşı deldü her bir koyaga,
Şimdi bu Tahiri çaldın ayağa
Kendini Rüstem zâl ettin yörü .*

M. Orhan

*Meskenin Niğdedir, İrem bağdır .
Sağı da, solu da lâle dağdır .*

*Aslından uzundur boyu Niğdenin
Zemzemden ayrılır suyu Niğdenin*

*Misali Cennettir, Meyvasına bak;
Abı havası hoş sahrasına bak.*

*Lâle sünbül tutmuş çevrei şarı *
Kırbağında seyret gülü, gülüzarı .*

M. Zeki

() [Şehri] yerindedir .*

HALKİYAT

Niğdeli Zati

HAYATI VE DİVANI

*İşte vec'atli bir tasavvuf şairi ...
Yüz senelik divanı gibi adı da unutul-
muş coşkun bir vahdetçi ...*

*Niğdeli (Zati) tasavvuf ve edebi-
yat itibariyle tanınmaya değer bir
adamdır . Divanı kadar parça parça
şairleri de vardır . Fakat zamanın
bozucu, yıpratıcı elinde bir çokları
okunmayacak şekle gelmiş bir kısmı
da kıymet bilmez ellerde gaybolup
gitmiştir .*

*Çocuklarının çocuklarından derle-
digimiz hayat ve eserini kısaca göz-
den geçirelim .*

§

Hayatı :

*Zatinin adı Mustafadır . Koyunlu
köyünden hoca Ahmet efendinin oğ-
ludur . Babası köyde hocalıkla ge-
çinir mutevazı bir aile reisidir .*

*Mustafa 1191 senesinde doğmuş
ve köyde heceyi söktükten sonra
Niğde de (Çukur) medreseye postu
sermiştir .*

*Buraya iki buçuk sene kadar deva-
metmiş; fakat vakti bitmez, tükenmez
suallerle hocalarını yormakla geç-
miştir . Medresede geçen günlerinde
kendisini tatmin eden bir ilerileyiş
olmadığını, görünce boş yere karan-
lık odalarda kalmak istemiyerek
köyüne kaçmış ... Köyde tabiatla baş
başa kalınca ruhunda bir sükûnet
sezmiş isede bu da çok sürmemiş :
Dili virane yine eyledi bir kâre heves
Saçı sümbül, ruhu gül, bir peri peykâre
heves*

*Diye anlattığı « gül yazmalı koyu
kumral saçlı, elâ gözlü, gül yanaklı
fakat maheup bir dilbere » gözü
ilişmitir .*

*Gönül verdiği bu dilberi bazan su
başında; bazan tarla işinde görmeyi
canına minnet biliyor, peşinde gezi-
yordu :*

*Gezer mecnun gibi âvâre « Zati » ,
Sanasın eylemiş Leylâyi zayı ..*

*Diyen Zati bu hayattan niemnün
idi .*

*Aşkile devredeli saatimiz,
Artmadadır şevkle lezzatımız ...*

*Gibi mısralarla geçen heyecanlı
günlerin zevkini ifadeye çalışıyordu .*

*Bilahare Zatinin gönlünde dal
budak salan bu taze aşk; kurutulmak
istenmiş olmalığı : Köyde daha çok
kalmasına meydan verilmemiş, tek-
rar kolundan tutularak medreseye
tikilmiştir .*

*Biçare Zati aldığı gönül yarasına
derman istemiyor :*

*Bu dili naşadımın derdine derman istemem,
Derdî dilberdir, Dilâ, uşşakı dermandan leziz !
Hubbi cananı gönül levhine yazarak isterem .
Kim derunu dilde olmaz [Zatiya] andan leziz !*

Diyor .

*Bu gidişinde müderrisinin işi, gücü
yalnız kitaptaki ibareyi tekrar et-
mek olduğunun farkına varmış ve
bir gün münakaşa ederken hocasına :*

*— Elinizden kitabı alsalar geride
bir şeyiniz kalmıyacaktır, diye hü-
cum etmekle kalmamış aynı zaman-
da bir fırsatını bulup hocanın ki-
taplarını aşırıştır .*

*Artık hocasının, arkadaşlarının
mañalı bakışları karşısında büsbü-
tün çıldıran mustafa yaya yola
çıkmiş ... İstanbula gitmiştir .*

Orada « Cedit Mehmet efendi » medresesinde devam ediyorsa da babasına yazdığı mektuplarda « Dersaadete geldiğim halde iyi bir hoca bulamadım » diye sızlanıyordu.

Nihayet Süleymaniye'ye nakletti. Müderris « Ekmekci zade » nin derslerinden memnun oldu. On iki sene kadar ayrılmadı.

Ne yazık ki : Köydeki maşuka ölmüştü. Bu kara haber Mustafayı çok sarstı. bir gaye için çalışıyordu oda « gül yazmalı » nin saadeti idi.

Şu halde derslerde de bir mana kalmamıştı. Mustafa tekrar medreseden kaçtı. Bosnaya gitti. Orada döndü Konyaya geldi. Konyada « Denizli şeyhi » ile görüştü :

Benim ol mürgu lâhuti kimse bilmez ahvalim,
Caribi gülüstan oldum, benim ol bülbülü şeyda !.

Dedi. Ve kendisinin bu aşk belâsından kurtarılmasını şeyhten diledi.

Şeyh Mustafanın gönlünden « gül yazmalı » nin hayalini çıkardı. Fakat yerine tasavvufun ağılı şerbetini akıttı.

Erip vahdet makamına bu « Zati »
Bihamdülilah ana vuslat göründü ..

Demekle kalmıyor ;

Hüda kılmuş anı âlemde mimar,
Dili viraneyi tamir eder şeyh ..

Diye ustasını methediyor .

Tasavvuf dersini aldıktan sonra bir müddet daha Konya ve İstanbul'da gezmiş ise de artık Zatiyi koyu bir tasavvuf şairi olarak görüyoruz.

Doğdu vahdet meşrikından aşitap,
Refolundu ruyi kesretten nikab,
Arzı didar etmeğe her zerreyi,
Mushaftı hüsnüne kılmuş bir kitap .

Ve :

Hakkın sun'i bana hikmet göründü.
Neye baksam kamu ibret göründü.
Hakikatça nazar kıldım cihana
Bana her zerrede vahdet göründü .

Diyor .

Zatî artık gurbetten bıkmıştır.
Köyüne dönmek istiyor :

Veli zinhar yeter gurbette kalma,
Gülüstanı kadimi ihtiyar et !
Yeter, bülbül gibi âvare oldun,
Gel ey « Zati » feragatla karar et .

§

49 yaşlarında köyüne döndü. Köyde sade ve münzeviyane bir hayat geçirdi. 1243 de divanını tamamlamış 1181 de vefat etmiştir.

Divanı :

Müptelâyi derdi aşk olanların lokmanı ol,
Şerbeti feyzi zülâlınden içip bulsun şifa.
Bağı vahdet güllerin bülbüllere eyle nisar
Andelibi hoş nevalar eylesin yer, yer nida .

Sem'i dildarı getir aşıklara arzeye kim,
Peryakıp pervaneler ede canı baş feda
(Zatiya) canını sen canana kurban eyle kim

İptidası oldur anın, ana olsun intiha ..

Matlaile başlayan « Zati divanı » üslup itibarile Yunus emre gibi sade, selis, Emrah kadar oynak değildir. Fakat asıl maksat daha özlü ifade edilmiştir. İlk kısımlarda yazdığı münacat ve nâtlerinde tasavvufun istinat ettiği ayet ve hadisler sık, sık tazmin edilmiştir.

Çünkü sırrı « Sümme vechullah » a remzettî o şah,
Sem'i cana erdi ol dellalı vahdetten nida ..

Ve :

« Li maallah » sırrını aşıklara kıldı beyan
Anın için verdiler, ayinei kalbe cilâ ..

Keza :

« Mütâ kable en temûtâ » dedi cünküm ol Resûl
Anın için cephesinde nuru hak verir ziya !

Bu yolda güzel tazatları da vardır.

Nedir bu kenzi mahfiken nûmayan olduğun cana ?
Nedir âlemde her madene kân olduğun cana ?

Sen ol zatî muallâsın nazirin yok senin amma !
Nedir ya sureta envai elvan olduğun cana ?

Demişsin sen, ben cemava'ü zemine sığmazam asla !
Nedir müminlerin günlünde pünhan olduğun cana ?

Beni bu bağ dehir içre kimesne bilmedi dersin
Nedir dilden dile âlemde destan olduğun cana ?

Yakarsın narı hicrana veli aşıkları herdem
Nedir vuslunle gâhı derde derman olduğun cana ?

Divanda yer yer rindane parçalara rast geliyoruz .

Esrarı lebin faş olalı ey saçı Leylâ !
Can bülbülünü eyledi aşûfte vüseyda ..
Şol hüsnü behişlinde hoş danei fülful.
Bu murğu dili saydede ta dilberi rânâ ..

Ve :

Gel ey dil bezmi vahdetten şarap iç !
Şarabi hoşgüvari lâlî nap iç .
Ki misli olmaya asla cihanda ;
Şunun gibi bir abı müstetap iç .

Ve :

Gün bugündür işinüş eyleye gör ey gafil !
Meyi gülgünü dahı kevseri ukbaya deş .

Koyma kalbinde hurû gılman hubbunu
Cenneti adni bile kalbi musaffaya deş .

Ham sofulardan, zahitlerden hoşlanmaz .

Gel ey Sofî, visâl iste bu gün gayrı, havadan geç,
Heman ruyi cemal iste; yeter hubbi sivadan geç ..

Ve :

Bu gözgüye nazar kılma zahit ;
Anın için gözüne kesret göründü .

Ve :

Aşkınla bu insanı şeha neye döndürdün !
Şem'i ruhuna karşı pervaneye döndürdün .

Bir lahza gönül sensiz ey Leylâ karar etmez !
Ahir beni mecnunveş divaneye döndürdün .

Ve :

İtizar :

Yanlışlıkla on dördüncü sahifenin yerine on beşinci; on beşinci sahifenin yerine on dördüncü sahife basılmıştır. Arzı itizar eyleyiz .

Ne savmu salâtım var ne haccü zekâtım var
Zahitler arasında peykâneye döndürdün .

Zahida illayı anla canı dilden lâyi ko !
Yok yere lafû güzaf etme kuru davayı ko !

(Men arrefe) sirrine vakıf olmadın ey müddei !
Rabbini fehmeylemezsin var yörü gavgayı ko !

Baştan başa (Vahdeti vücut) esaslarını terennüm eden bu Nigdeli filosofun kısmen (Niyazî) nin tesiri altında kaldığı da hissedilirse kendisi aruza vakıf ve kullandığı vezinlere ekseriya hakimdir .

Hurufu heca üzere tertibedilmiş olan divan 23 × 18 ebadında sahifelere sülûs kırmayı ile yazılmış ve 100 sahifeye yakındır .

Son sahifesinde :

İtmanına bu nazmın hak kıldı inayalı,
Bir saali meymunede hatmoldu ibaratı .

Bu salı hümayunu cbcette kıl istihraç,
Yüz elli birle tarih de ana Zati !.

Min yedil Mustafa bini Ahmet sene 1243
Kaydına nazaran divanı kendisi yazdığı anlaşılıyor .

§

Aziz Filozof !

Senden yüz yıl sonra muhitinde parlayan (Halkevi) seni de unuttu. Eserini ele aldı. Tozlarını sildi. Belki de yarın divanın basılacaktır. Çocuklarının etrafında dolaşdıkları o nurlu mabedi sen de ruhunla tavaf et.. Emi kıymetli aşık !

M. Zeki

zellerin en güzelidir .

Deye cevap verirdim .

Binaen aleyh .. On beş günlük yiyeceğimi beklediğim pazar günü idi .

Yiyecek çok geç kaldı . Sabahleyin kendi kendime :

-- Ogün yapılan ayinin hatasıdır; dedim . Sonra öğleye doğru büyük bir fırtına koptu . Yolların fenalığı dolayisiyle yiyeceğimi getirecek katır yola çıkarılamamıştı . Nihayet saat üçe doğru gök yüzü, Güneşten ve sudan parlayan dağı yıkamıştı ki yaprakların yere damlayan katralla-riyle derelerin kabarmasından olma taşma sesleri arasında bizim katırın çingırağını, bir paskâlya gününü tes'it eden arabanın çanı kadar neşeli ve heyecanlı gördüm . Fakat bu sefer katırı sevkeden ne küçük (Miyarro), nede ihtiyar (Turat) teyzeydi; tahmin ediniz, bu kimdi ? ...

Bizzat bizim hanım kız .. Hasır sepetlerin ortasında dim dik, dağların ve fırtınaların serinliği içinde pespenbe olmuştu .

« Miyarro » hasta, « Turat » tizde çocukları yanında izinli imiş ...

Güzel (Stefant) katırdan inerken yolu gaybettiğinden geç kaldığını ve her ikisinin de bu sebepten gelmediklerini söyledi .

Lâkin okadar (pazar) lığı kendisine yakışmış ve çiçekli elbisesiyle, dantelelerle okadar etekleri parıl parıl idiki ormanecıklar içinde yolunu şaşırmış olmaktan ziyade raksa geç kalan genç bir kız hali vardı .

Oh !. Zarif mahluk !. Gözlerim, ona bakmaktan bıkmazdı . Şu hakikatı tırkı onu bu kadar yakından hiç

görmemiştım .

Bazı kerre kışın sürüler dağdan çiftliğe inince akşam yemeği için ben çiftliğe girdiğim vakit köye hizmet-kârla konuşmaksızın daima süslü ve biraz da mağrur, salondan gelip geçirdi . Şimdi ise benimle karşı karşıyaydı . Bu insanı sersemletecek bir vaziyet değil miydi ?..

Stefant sepetlerden yiyeceği çıkarınca mütecessisane etrafına bakışmaya başladı ve pazarlık güzel elbisesinin eteklerini toplayarak kendisini eğlendiren yataklığını, koyun derisiyle yapılmış yemliği, duvarda asılı yamçımı, çomağımı, çakmaklı tüfek mi görmek istedi .

— Demek burada yaşıyorsun, zavallı çobancığım !.

Yalnızlıktan, kim bilir ne kadar müstekisin .. Ne yaparsın, neyi düşünürsün burda ?...

Ona :

— Sizi düşünüyorum ...

Demek ihtiyacındaydım ve böyle söylemiş olsaydım yalan deymemiş olurum . Fakat heyecanım okadar tarifi nakabil idi ki bir söz bile bulacak halde değildim . Zannederim ki benim bu halecanlarımı sezdi ve ıztıraplarımı tahfif etmek kâstiyle :

— Çoban; arkadaşların bazan seni görmeğe, buraya çıkarlar mı ?..

Şüphesiz ki bu arkadaşlar « Altın keçi » denen seyyardır ki o da dağ başında dolaşır .

Bizzat o, bana bu lafı söylerken başının güzel saçları ve gitmek için isticali, ziyaretinin çok sürmiyeceğini

(Esterl) perisine benzetiyordu .

— Allaha ısmarladık çoban !..

— Selâmetle hanımeğim !..

Rubaiyat

9

Ölümden kork, diyorlardı, sen abtalsın !
Amma, nedên emanette gözüm kalsın ?
— Benim bir can borcum vardır yaradana:
Vakti gelsin, alacağı neyse alsın !

10

Sarp yolunda, ben, canımdan bıkaçağın?
Hanı, Allah binasını yıkacağın;
— Sevdan ile teni kabre tıkacağım :
Sevginle de mezarımdan çıkacağın !

11

Onu seven görmez olur evlât, ayâl,
Madem onu istiyorsun, bir onda kal ..
— Neyin varsa hepsi birer bağıdır sana:
Bağı çöz de ayağından, öyle yol al !

— Ahmet Hayyat —

Anlatış :

1 inci Rubaî, gülmez yüzlü softaların yakışksız göz dağlarına ne güzel bir karşılık !..

2 incisi Aşıkane amma, bu aşk Hakikî mi, mizahî mi, belirsiz !

3 cüye gelince ...

Bu düşüncenin yüce kahraman ve kurbanı İbrahim Ethem akla gelir.. Bu yüksek Türk Prensi tam bu Rubaînin sözüne özünü uydurmuş ta diyar - diyar gezmiş, hatta Şamda bağ bekçiliği bile yapmış ...

Sinir bozukluğuna o vakitler « cezbei Rahmanî » derlerdi .

O günkölere aklını kaçırta bu « cezbe », bugünkölere kıt'alara geçiriyor :

Asıl « cezbei Rahmanî » budur, bu!..

A. H.

Degirmenimin mektuplarından :

Alfons Dede :

YILDIZLAR

(Provansalı bir Çobanın hikâyesi)

1

Lüberon da hayvanlara baktığım zaman haftalarca, yaşayan bir mah-lûka rastlayıp görmeyen Labrı adlı köpeğimle birlikte mer'ada kalırdım.

Vakit vakit Mont Dulör keşisinin kırlardan, deva olacak otları toplamak için geçtiğini ve köylerle şehirlerde olup biteni anlamak, konuşma kabiliyetini bile gaybederek yalnızlıktan sükûtleşmiş Permo'un kap kara suratlı saf ve sakin kömürcülerini görürdüm .

Keza onbeş günde bir, bulduğum yere doğru tırmanan yol üzerinde benim on beş günlük yiyeceğimi getiren bizim çiftliğin katırının çingrağını duyduğum ve alettetmiş çiftlik yavaşması Miyarro'nun dağ eteğine doğru keyifli başıleyükseldiğini ve « Turat » teyzemin penbe baş örtüsünü gördüğüm zaman hakiki bahtiyarlık duyardım .

Aşağı memlekete ait haberleri, evlenmeleri, vaftizleri hikâye ettirdim . Alehusus bizim patronun kızı on fersahlık bir sahada içerisindeki şehirlerin en güzeli olan bizim Stefan'dan haber almak, beni en ziyade a'âkadar ederdi . Onunla çok alâkadar görünmeden, onun çok düğünlere, gece eğlencelerine gidip getmediğini, onun yeni aşıkları olup olmadığını anlamak isterdim ve bana :

— Sen fakir bir dağ çobanısın, sana bundan ne!..

Deyenlere karşıda :

— 20 Yaşındayım . Stefant şimdiye kadar hayatımda gördüğüm gü-

Ve işte, sepetleri boş götürerek çekildi gitti .

İnen yoldan gaybolduğu vakit katırın nalları altından yuvarlanan çakıl taşlarını sanki kalbime birer birer yuvarlanır gibi geliyordu .

Bu sesleri uzun uzun işittim . Ve gün batıncaya kadarda rüyamın devam etmesi için olduğum yerde kımıldamaksızın uyumuş kaldım .

Akşama doğru vadilerin bucakları menekşeleşmeğe başladığı ve hayvanların ağıla girmek için birbirile itişip kakıştıkları zaman yokuşun alt başından beni çağırdıklarını ve bunun da bizim hanım kızın demincekki gibi mütebessim değil, soğuktan, korkudan ve ıslaklıktan tirtir titrediğini gördüm .

Öyle görünüyordu ki dağın dibine, o (Sürge) deresini fırtınanın husule getirdiği yağmurlardan taşmış dolmuş, onu bütünkuvvetine rağmen geçmek isterken boğulma tehlikesi geçirmişti .

İşin fenalığı,, gecenin bu vaktinde çiftliğe dönmeyi tahayyül imkânı olmamasıydı . Zira bizim hanım yapayalnız yolu bulamaz ve ben de sürüyü bırakamazdım . Kendi endişesi dolayısıyla giceyi dağda geçirmek fikri onu çok muazzap ediyordu . Ben elimden geldiği kadar kendini temin ediyordum :

— Temmüz ayında giceler kısadır, hanımcığım !.

(Murg) deresinde ıslanmış olan elbisesini ve ayakkabılarını kurutmak için büyük bir ateş yaktım . Bilahare önüne süt, peynir koydum . Lâkin zavallı kız ne ısınmayı, ne yimeği düşünüyor ve gözlerinde gördüğüm iri damlalar bende de ağlama arzusunu uyandırıyor .

(Çelik Kartal) lara !...

ilk günden daha önce, buluttan da ileri;
Yepyeni bir imânla yücelerden esiniz!
Önderlerin uğurla yönlediği yerleri,
Aydınlsın zaferin aşkıyle, hevesiniz!..

§

Söylen çelik kartallar, kızarsa kanadınız;
Söylen nasıl boşanır, hızını nasıl yener?!..
Sizde bir Dumlu pınar, Sakarya yaratınız;
Ülkümden çaşan nehir, ancak denizde
diner !..

§

Ay, yıldız sorunuz, hep tanurlar bizleri;
Hdef mi istersiniz; göklerim de bir
deniz ?!..

Ufukta gülüyorken bahlınızın izleri;
Kanatlısın sesiniz, kanatlısın sesiniz!..

E. Sabri

Bu esnada gece tamamen çökmüştü . Dağların tepelerinde bir damla güneş izi ve mağripte bir ziya hüzmeleri kalmamıştı . Hanımımızın ağla girip istirahat etmesini istedim . Taze otların üzerine yepyeni bir koynun postu sererek ve ona iyi bir gece geçirmesini temenni ederek kapının kapının dışında oturmaya çıktım .

Allah şahidimdir ki kanımı yakan aşk ateşine rağmen hiç hir fena fikir içime gelmedi .

— Sonu var —

N.

Abone:

Yıllık : (100) Kuruştur .

Altı aylık : (60) «

Sayı (10) Kuruştur .